

COVID-19: hulp samen organiseren

Op 14 maart 2020 sloot Bonaire zijn luchtruim voor vluchten uit (10)(2a). Reizigers die nog uit risicogebieden kwamen, moesten worden gescreend en worden gemonitord tijdens 14 dagen quarantaine. De dienst Publieke Gezondheid (PG) van het OLB zag zich voor een grote opgave gesteld en had ondersteuning nodig.

Er volgde een dag intensief overleg tussen het ministerie van VWS, de programmadirectie Jeugd en Zorg Caribisch Nederland (ZJCN) en het Eilandelijke Beleidsteam (EBT). Fundashon Mariadal stelde voor samen te werken en het Zorgverzekeringskantoor (ZVK) de coördinatie te laten doen. Het was het begin van drie weken piekdruk op het ZVK-kantoor.

Corona Monitor Team

Voor passagiers uit risicogebieden moest zo snel mogelijk een screening en monitoring team klaar staan. Zondagochtend 15 maart had (10)(2e) (10)(2e), (10)(2e) Beleid en Accountmanagement van het ZVK, een zaal vol vrijwilligers. Apothekers, verpleegkundigen, medewerkers van touroperators en vele anderen meldden zich aan. Ook 5 medewerkers van het ZVK hielpen mee naast hun reguliere werk. Zo kon een team van 15 mensen vrijwel meteen aan de slag.

Zeven dagen per week

Er werd een zaal in het ZVK-kantoor ingericht als 'call center'. Vanaf 15 maart stond het team bij elke vlucht die arriveerde klaar voor de airport screening. Elke dag, zeven dagen per week, werden de mensen in zelfquarantaine gebeld. Alle teamleden moesten een geheimhoudingsverklaring tekenen, in verband met de bescherming van privacy en medische gegevens.

[beeld: screeningteam zit klaar op de airport]

Voor de monitoring was een belscript gemaakt: hoe benader je iemand telefonisch, welke vragen stel je, waar let je op? Hoe voelen mensen zich, wat hebben ze nodig, hebben ze klachten? Bij problemen en zelfs maar vage lichamelijke klachten werden mensen twee keer op een dag gebeld.

Dagelijks bellen

Elke dag werden de belsessies gevolgd door een briefing, overleg en advies. Wat doen we met klachten, hoe ga je om met boze reacties, hoe lossen we problemen op met bijvoorbeeld verkeerde telefoonnummers of mensen die toch naar buiten gaan? Elke beller belde steeds dezelfde mensen in quarantaine. Zo kon er vertrouwen ontstaan en kon miscommunicatie zo veel mogelijk worden voorkomen. Soms ontstond er echt een band. Dat bleek wel uit leuke reacties - "we missen je telefoontjes!" - bedankjes en zelfs bloemen als de quarantaine was afgelopen.

Overdracht aan Publieke Gezondheid

Het Corona Monitoring Team heeft van 15 maart tot 6 april rond de 400 aangekomen reizigers gescreend en dagelijks gebeld tijdens hun quarantaine. Sindsdien is de instroom van

reizigers uit risicogebieden sterk verminderd. Op 6 april zijn de screening en monitoring overgedragen aan Publieke Gezondheid.

Sindsdien heeft het Eilandelijk Beleids Team (EBT) in het algemeen belang besloten tot verplichte quarantaine van binnenkomende reizigers op Bonaire. De dienst Publieke Gezondheid heeft hiervoor een speciale Taskforce opgericht die de locatie, logistiek, bewaking en begeleiding en ondersteuning verzorgt.

Het ZVK prijst zich gelukkig met de flexibele, gedreven en attente vrijwilligers en ZVK-medewerkers die de dienst Publieke Gezondheid konden ondersteunen in een hectische periode.

'Hub' voor hulp

Het ZVK-kantoor in Kralendijk werd ook een 'hub' voor hulpmiddelen die uit Nederland worden ingevlogen: apparatuur, persoonlijke beschermingsmiddelen en medicijnen. Niet alleen voor de BES-eilanden, ook voor Sint-Maarten, Aruba en Curaçao. Het Corona Monitoring Team had ook zijn handen vol met binnenkomende hulpmiddelen controleren en verpakken voor verdere distributie.

[beeld: dozen hulpmiddelen]

Het betreft materiaal dat met passagiersvliegtuigen vervoerd kan worden, vooralsnog met KLM naar Curaçao en vandaar met lokale vluchten naar Sint-Maarten, Aruba en Bonaire. Bonaire zorgt voor de levering op St. Eustatius en Saba.

IC-plekken

Voor zwaarder materiaal zoals beademingsapparaten, IC-bedden en de zogenaamde 'hospitainers' (een IC-plek in een speciale container) worden vrachtvliegtuigen ingezet. Dankzij drie zendingen in april zijn er nu 42 extra Intensive Care plekken op de eilanden: 6 op Bonaire, 12 op Curaçao, 12 op Aruba en 12 op Sint-Maarten (6 in het ziekenhuis, 6 in een hospitaier).

Samen organiseren: samen overleggen

Crisisoverleg en bijstandsverzoeken

Het team in Den Haag, het RIVM, de ZICN-teams op de BES-eilanden, en de ziekenhuizen op alle zes de eilanden houden dagelijks crisisoverleg. Wekelijks wordt overlegd over bijstandsverzoeken die de ziekenhuizen indienen: de noodzaak van medisch personeel, beademingsapparaten voor IC-plekken, medicijnen en persoonlijke beschermingsmiddelen.

Meer lezen over het team in Den Haag? Zie het interview op pg 3!

Medische uitzendingen: samen doen wat moet

Acute behandelingen

Half maart 2020 sloten Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en Colombia hun luchtruim voor passagiersvervoer vanuit de Caribisch Nederlandse eilanden. Daardoor moesten zogenaamde 'electieve' medische uitzendingen (voor behandelingen van niet-levensbedreigende aard) worden opgeschort. Voor acute medische spoedgevallen zijn wel uitzendingen mogelijk naar Aruba, Curaçao en Sint-Maarten. Daarbij zijn oncologie en dialysebehandelingen aangemerkt als acute behandelingen.

Repatriëring

De repatriëring van verzekerden op medische uitzending kon vanaf derde week maart worden ingezet. Na overleg met het ministerie van VWS en het OLB kon de afdeling Dienstverlening van het ZVK charters regelen. Ze kregen speciale toestemming om van Colombia naar Bonaire te vliegen.

Terugkerende verzekerden van Bonaire en hun begeleiders worden conform de protocollen van Publieke Gezondheid gescreend en in quarantaine geplaatst. Verzekerden van St. Eustatius en Saba vliegen vanaf de airport direct door naar hun wooneiland.